

Izjava Komisije HBK-a Iustitia et pax o ratu u Ukrajini

Izjava „Pravednost obvezuje na solidarnost s Golgotom ukrajinskog naroda“ Komisije Hrvatske biskupske konferencije „Iustitia et pax“ o ratu u Ukrajini predstavljena je na konferenciji za medije u srijedu, 20. travnja 2022., u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu.

Izjavu su predstavili tajnik Komisije mons. prof. dr. Vladimir Dugalić, dekan KBF-a u Đakovu, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i pročelnik Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK-a i član Komisije mons. prof. dr. Stjepan Baloban, pročelnik Katedre socijalnog nauka Crkve KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.

Na početku je mons. Dugalić prenio pozdrave predsjednika Komisije HBK-a *Iustitia et pax* đakovačko-osječkog nadbiskupa Đure Hranića. Istaknuo je kako je Komisija koja se, kao što joj ime govori, zalaže za pravdu i mir, imala dužnost obratiti se vjernicima i javnosti u vezi s ratom u Ukrajini.

Izjava je podijeljena u pet dijelova: *Ugroza mira, Rat je uvijek zlo, Moralne i ekološke dvojbe, Nužnost molitvenog zajedništva i Važnost solidarnost i kršćanske dobrotvornosti.*

Dr. Dugalić napomenuo je da je Komisija, kao tijelo HBK, u izjavi nastojala izbjeći političke kvalifikacije, što prepušta diplomaciji i političarima. Iako, dodao je, mišljenja su da je diplomacija zakazala te da se rat mogao izbjeći.

Istaknuo je da žele ostati na tragu pape Franje i njegove geste na Veliki petak, kada su na križnom putu u rimskom Koloseju, križ zajedno nosile prijateljice, Ukrajinka i Ruskinja. To podrazumijeva nadilaženje političke podjele i razine i promatranje na kršćanski, evanđeoski način tj. vidjeti što se konkretno može učiniti.

„Mislim da kao narod koji je prošao nešto slično, jer smo proživljavali sličnu Golgotu: protjerivanje tisuća civila po nacionalnoj i vjerskoj osnovi, masovne grobnice, svakodnevno bombardiranje gradova i sela, vjerskih i kulturnih objekata, kolodvora, bolnica, škola, drugih civilnih objekata – što se duboko usjeklo u naše sjećanje i pamćenje – moramo na osobit način biti osjetljivi i solidarni s onima koji nešto slično sada trpe“, istaknuo je tajnik Komisije.

Kazao je da kao Komisija također žele jasno uočiti moralne i ekološke dvojbe koje rat u Ukrajini izaziva. Ustvrdio je da Crkva više ne može opravdavati teoriju o „opravdanom ratu“, s obzirom na to da prije, dok se to moglo, nisu postojali oblici naoružanja kao danas. Crkva od Drugoga vatikanskog sabora priznaje samo pravo na nužnu samoobranu kada su iscrpljena sva druga nužna sredstva za obranu vlastitog doma i života, dodao je.

„U tom smislu kao komisija jasno da podržavamo legitimnu i opravdanu pomoć koja je u ovim okolnostima potrebna ukrajinskom narodu, ali smo isto tako svjesni da to otvara i mnogobrojna politička, pravna i etička pitanja jer se ova pomoć mora ostvariti u okvirima razmjernosti i međunarodnoga humanitarnog prava“, naglasio je mons. Dugalić.

Mons. Baloban istaknuo je ekumenski vid izjave i naglasio važnost solidarnosti. Posebno je izdvojio poziv Komisije na zajedničku molitvu: „Kao Komisija Hrvatske biskupske konferencije koja promiče pravdu i mir, pozivamo stoga sve vjerske zajednice u Republici Hrvatskoj da zajedno s Katoličkom Crkvom osude ratna razaranja i ubijanja te da širom otvore svoja vrata izbjeglicama iz Ukrajine, jer smo pozvani biti aktivni dionici mira, stabilnosti i solidarnosti u hrvatskom društvu.“

Također je pozvao sve vjernike na solidarnost. Objasnio je da solidarnost nije samo izricanje sućuti i dobre volje nego i aktivno djelovanje. Solidarnost je vrlina, ali je i socijalno ponašanje. Pohvalio je pomoć koju kršćani i svi ljudi dobre volje u Hrvatskoj na razne načine pružaju Ukrajincima, napose izbjeglicama, koja zahtijeva i određeno odricanje.

„Koliko su Europljani spremni danas ići tako daleko i pomoći ukrajinskom narodu tako da i pod ekonomskim, gospodarskim vidom osjetimo na svojoj koži određene posljedice?“, upitao je. „Ne bi se smjelo dogoditi da nam s vremenom postane svejedno“, naglasio je mons. Baloban.

Na kraju se na to nadovezao mons. Dugalić. „Prošloga tjedna smo proživjeli Golgotu i Veliki petak. Jednostavno grijeh jest prisutan u svijetu. Taj grijeh čini zlo. Ali nam je Krist pokazao na uskrsnu jutro da samo praštanjem i ljubavlju to zlo možemo pobijediti. I zato vam želimo dati glas nade“, poručio je.

Zaključio je da se nikako ne smije dopustiti, što smatra najvećom opasnošću, da se u strahu za svoj životni standard (npr. grijanje u zimi) i zbog nekih osobnih interesa postane ravnodušan prema stradanjima u Ukrajini. Podsjetio je da je hrvatski narod prošao Kalvariju kakvu sada prolazi ukrajinski narod čiji pripadnici kao manjina žive i u Hrvatskoj.

Mons. Dugalić također je izvijestio da je Caritas proteklih dana iz Hrvatske u Ukrajinu poslao nove tegljače s hranom i odjećom. Prenio je da je predsjednik Hrvatskog Caritasa varaždinski biskup Bože Radoš ugodno iznenađen solidarnošću vjernika koju iskazuju prikupljanjem potrepština i novčanih sredstava za pomoć Ukrajini.